

skal indbrømme, at, naar det var gjennemført, var det langt klarere og langt tydeligere og bestemtere, end hvad der staar i Udkastet. Det er de Grunde, der have bevæget mig til ikke at tiltræde Forslaget, og jeg har tillige troet, at Paragrafen, saaledes som den er foreslaaet, er brugelig, da jeg ikke kunde skjønne, at der var Noget til Hinder for, at Husbonden lige over for Lyendet eller omvendt — hvilket man nu vil tage — til enhver Tid kan forlange indført i Skudsmaalsbogen, hvad der er sandt. Det er kun den Afford, de ere gaaede ind paa, de kunne forlange indført, ikke nogen ny Afford, ikke Noget, som afviger fra den antagne Afford. En ny Afford kan det blive ved Lyendeforholdets Fornyelse. Jeg har altsaa troet, at Paragrafen, som den her foreligger, meget godt kan bruges. — Det Underændringsforslag, som jeg har tilladt mig særlig som ene Medlem at stille, er et Forslag, som jeg har troet skulde komme til Gavn. Efter at vi i Forslaget have sagt, at Sagen skal for Forligsmægling, har jeg villet give Thinget Leilighed til at stemme over dette Forslag, om, hvorvidt man anser det for rigtig at give Forligsmægleren den Myndighed, som i Forslaget er lagt i Sognefogdens Hænder, nemlig til at høre Paategning i Skudsmaalsbogen, naar en mindelig Overenskomst ikke kunde opnaas, hvorefter han uopholdelig skal gjøre Anmeldelse til Politimesteren, som da har at forfølge Sagen. Jeg har troet, at det vilde være i begge Parters Interesse, at en saadan Sag kunde blive forfulgt saavel fra Lyendets som fra Husbondens Side uden større Vidtløftigheder og Bekostninger. Det er jo allerede Bekostning og Besværlighed nok, naar Husbonden eller Lyendet skal rejse flere Mil, maatte flere Gange, og sinke sin Tid, hvilket aldrig sfer uden Udgifter. — Jeg har altsaa nævnt de Grunde, som jeg har haat til ikke at tiltræde Mindretallets Ændringsforslag, og jeg tror, jeg tør sige, at det væsentlig er de samme Grunde, som have bevæget de to andre Herrer til ikke at tiltræde det. Det Forslag, som jeg har stillet som Underændringsforslag, har jeg stillet for at give Thinget Leilighed til at udtale sig over, hvorvidt det, som Forslaget indeholder, kunde finde Tilslutning eller ikke.

Jeg har lovet det Medlem, som forleden begjærede den bedste Afstemning over Ændringsforslaget Nr 12, kortelig at sige de Hensyn, som bevægede ham til at forlange det; jeg maa bede Thinget erindre, at det er de Grunde, som han angav, jeg udtaler. Han befrygtede, at her skulde blive Leilighed til, at en Husbond, som staar i Fare for at blive dømt, kunde forlange Sagen hævet, naar han saae, at det stillede sig saaledes, at den vilde gaa ham imod. Jeg har ikke været af denne Mening; men jeg forventer, at den ærede Ordfører, som ved sin Stilling udenfor Salen er nøie inde i disse Forhold, vil give en Forklaring af, hvorledes det gaar til, naar en saadan offent-

lig Sag skal høves. — Angaaende Forslaget af det ærede Medlem her lige over for (Oxenbøll) skal jeg ikke udtale mig hverken for eller imod, jeg vil først høre hans Motivering. Saa vidt jeg forstaa, vil derved den hele offentlige Forsølgelse falde bort, og jeg vil indbrømme ham, at det vil maatte være en hurtigere Maade, men jeg vil vente til, vi have hørt hans Udtalelser.

Oxenbøll: Den ærede Ordfører havde en hel Del Betæneligheder ved Lovforslagets § 7 første Stykke, — Betæneligheder, som have faaet sit Udtryk i et Ændringsforslag fra hans Side, — navnlig efter, hvad han udviklede med Hensyn til Forstaaelse af det Udtryk, at enhver af Parterne i Lyendeforholdet ved dets Stiftelse saavel som ved dets Forlængelse er berettiget til at forlange en af ham selv og den anden Part understrevet Paategning, idet Ordføreren mente, at det Udtryk „ved“ nødvendig maatte forstaaes saaledes, at Spørgsmaalet om Paategningens Udfærdigelse maatte komme frem under Forhandlingerne mellem Husbonden og Lyendet om Lyendeforholdets Stiftelse. Han mente, at, naar dette Spørgsmaal ikke kom frem under Forhandlingerne, saa var det givet, at det slet ikke kunde komme frem, fordi han forstod Udtrykket: „ved Lyendeforholdets Stiftelse“ saaledes, at det skulde være under selve Forhandlingerne. Det forekommer mig nu ikke, at man kan have disse Betæneligheder ved dette Udtryk, i alt Fald tror jeg, at Sagen i Praxis vil stille sig paa en ganske simpel og ligefrem Maade. Det vil jo i Reglen gaa saaledes til, naar et Lyendeforhold skal stiftes, at den, der søger Lyendet, forhandler med det, og at Parterne blive enige om Tiltrædelsen af Tjenesten paa visse Betingelser, hvilket kan ske og i Reglen vistnok vil ske i Bidsners Overværelse, og dermed er saa Lyendeforholdet stiftet. Det er klart, at, naar Parterne ere blevne enige om, at Lyendet skal tjene mig fra den Tid til den Tid og for den og den Løn, saa er Lyendeforholdet stiftet, og dermed er Sagen endelig afgjort i den Retning. Derpaa kommer Husbonden og siger: Vær saa artig, nu skrive vi i Skudsmaalsbogen. Det forekommer mig, at der ikke kan opstaa nogenjomhelst Vanskelighed i denne Henseende; disse to Ting ere paa en Maade en Konstatitet, men man kan ikke sige, at Lyendeforholdet ikke kan stiftes, hvor Lyendet vægrer sig ved at underskrive Paategningen, thi det er et Moment, der kommer bagefter, og hvor der kan tænkes — jeg tror, at disse Tilfælde ville blive saare sjældne — en Vægring fra Lyendets Side. Paa samme Maade vil det jo gaa til ved Forlængelsen af et Lyendeforhold. Naar den Tid, der i Lovgivningen er bestemt for Opsigelsen, er forløben, saa er jo Lyendeforholdet efter Lyendeloven i og for sig derved fornyet, og saa kommer Husbonden og forlanger Paategning derom. Jeg tror ikke, det kan berede Nogen Vanskelighed. Den